

## ПРОЛОГ

1994 РІК

Його, того мерця, ніхто не чув,  
Усе лежав він і стогнав:  
Не знали ви, як я далеко був,  
Та не махав, а потопав.

Він, бідний хлопець, часто так бешкетував —  
І от, його немає.  
Мабуть, то холод серце назавжди скував —  
Хто знає?

Та ні, я завжди дуже замерзав.  
(І далі мрець лежав, стогнав.)  
Я так далеко все життя бував  
І не махав, а потопав.

*Стіві Сміт. «Не махав, а потопав»*

Д о другого тижня вересня Зовнішній Кейп майже зовсім знелюднів. Туристи зібрали речі й поїхали додому. Дороги спорожніли, усі покинули розкішні пляжі. Це було прикро: у вересні океан нарешті вдосталь прогрівся, щоб купатися, тим паче серпень видався спекотний, а стежки, що звивалися серед дюн, боліт із журавлиною та поприховуваних чорничних кущів, на яких гарячої літньої пори рвали найбільше ягід, були спустілі — попри те що кущі були вкриті стиглими плодами. Вони з Ейданом могли напхати повні кишені, а ще збирати пляжні сливи з кущів від дому до пляжу. Обидва брали із собою по металевому відерцю й вигукували: «Дінь! День! Дон!» — як героїня «Чорниць для Сел»<sup>1</sup>, коли ягідки вдарялася об дно.

«Ти там збожеволієш, — сказав батько, коли Крістіна запитала, чи можна їй зайняти літній котедж, розташований на краю дюни в Труро. — Там надто пустельно. Надто самотньо. Нема з ким побачитись, нема чого робити». Але він їй не відмовив. Минули перші тижні й місяці — і Крістіна навчилася цінувати самотність, і тишу, і ті скошені промені пообіднього сонця, що зігрівало дошки підлоги, на яких спав її рудий кіт.

<sup>1</sup> Дитяча книжка Роберта Мак-Клоскі. (Тут і далі прим. пер.)

Ті люди з літа роз'їжджалися, і вона могла вибирати місця для паркування на Коммершел-стріт, коли вони з Ейданом їздили до Провінстауна. Якщо він добре поведився в продуктовому магазині, купувала йому ріжок морозива в «Льюїс бразерс» або маласаду в «Португальській пекарні». Вона до найменшої дрібнички вивчила будинок: як двері розпухають від дощу, як скрипить дах, коли вночі опускаються балки.

Під час грози могла вийти на подібний до палуби ганок і дивитися, як блискавка спалахує над водою затоки Кейп-Код, а ще підставляла обличчя дощу, уявляючи, що стоїть на носі корабля вдвох зі своїм хлопчиком, вони самі серед бурхливих морів.

Іноді вона саме так і почувалася. Мати її померла, а сестри та брат, найближчі за віком — на десять років старші за неї, — були незнайомцями, яких вона бачила лише на свята. Батько був спантеличений, коли Крістіна запитала про котедж, а тоді розлютився, дізнавшись про причину.

— Тату, я вагітна, — повідомила вона.

Обличчя його збігло, потім зайшлося нездоровими червоними плямами. Без жодного звуку ворущачи губами, він витріщив очі.

— І я залишу дитину. Сама її виховуватиму.

Коли він, лютуючи, допитувався, чия то дитина, Крістіна просто казала: «Моя». Він кричав на неї так, що з губ летіла слина, вимагаючи, щоб вона назвала ім'я чоловіка, перед яким розсунула ноги, бо жадав дізнатися, чиєю повією вона була. Він обізвав її всіма словами, які вона очікувала почути, і ще кількома, які її здивували. Мовив: «Ти розбила мені серце», — але вона не видавала жодного звуку, мовчазна й нерухома, доки він кричав і погрожував. Зрештою він поступився — вона знала, що так воно й буде.

— Чудово. Йди. Насолоджуйся цим на повну, — пробурмотів він і простягнув їй ключі та список телефонних номерів — наглядача й сантехніка, сміттяра й хлопця, який стежив за роботою печі.

Вона пробула в Бостоні аж до пологів, а потім, щойно шви позаживали, поїхала разом з дитиною до Труро Тра-сою 6, яка, звиваючись і звужуючись, бігла через міст у Сенд-вічі до Гіанніса, повз Денніс і Брюстер, Гарвіч і Орлеан, Істам і Велфліт, а тоді до Труро, перетворюючись на розбиту ґрунтову стежку, яка закінчувалася біля кручі, де й стояв їхній будинок. Вона хвилювалася, що Ейдан буде дорогою непокоїтися чи плакати, але він сидів, не засинаючи, у своєму автокріслі, як стара мудра сова, з розплющеними очима, доки вони підстрибували на вибоїнах і паркувалися на клаптику трави перед котеджем.

— Ми вдома, — сказала вона, підіймаючи його на руки.

Йому було всього три тижні, але їй здавалося, що він розуміє.

Будинок був не надто розкішний. Літня хатина, без центрального опалення, з протимоскітними сітками на вікнах, у кухні не було посудомийної машини, а у ванні — лише ручна насадка, що правила за душ. Оселя з потертими простирадлами, розкомплектованими серветками та кухонними шафами, повними надшерблених уживаних кухлів і келихів із гаражних розпродажів, — нічого подібного до шикарних, просторих літніх палаців, які почали високо на дюнах будувати багаті люди, що відкрили для себе Труро. Крістіні було байдужісінько. Вона обожнювала кожен недосконалий частинку котеджу. Ненайвища якість і тиша — саме це й було їй потрібно після Нью-Йорка. Хоч батько й застерігав — вона знайшла кількох друзів, і ті допомогли утеплити стіни й навчили затикати металевою стружкою діри, у яких щозими

селилися мишачі сім'ї. Вона придбала обігрівачі, багатошарові плетені бавовняні килимки для скрипучої дерев'яної підлоги та важкі вовняні ковдри на ліжка. Знаходила можливості отримувати необхідні їй речі, обмінюючи сортові помідори на банки меду та дрова, пишучи весільні обітничі в обмін на кашемірову ковдру, перевіряючи приватні оголошення за світло-блакитну вазочку з вузьким горлом. Вона зробила літній будиночок домівкою і створила для себе та свого сина життя, сповнене рутини й ритуалів. Вівсяні пластівці на сніданок, з медом із великої круглої дерев'яної ложки, вишневий фруктовий лід із *Jams* після дня на пляжі, три історії перед сном — дві з книжок і одна вигадана.

Того вечора, коли Ейдан заснув, Крістіна загорнулася в м'яку кашемірову шаль з бахромою, налила келих вина та босоніж вийшла через двері на ганок, щоб послухати вітер. У темряві з моря дув сильний бриз, аж трохи крижаний. Того дня було трохи за двадцять градусів, досить тепло, щоб купатися, але вітер здавався їй зимним.

Повернулася всередину, через захащену кухню, повз ряди банок для консервування, у які вона вранці, доки Ейдан був у дитсадку, накладала помідори, зелену квасолу та огірочки, що їх виростила сама, через вітальню з вигнутими книжковими полицями, повними вицвілих, набряклих від води книжок у м'яких обкладинках, і з плетеними кошиками, де лежали Ейданові *Lego* та конструктори з крихтих колод *Lincoln Log*. Її письмовий стіл, з-поміж тих кількох хороших антикварних меблів, придбаних разом з будинком, стояв у кутку, із закритим ноутбуком у центрі, кинутим під вінтажним плакатом, на якому в рамці був зображений Париж.

У спальні вона, побачивши, що Ейдан спить, нахилилася, щоб провести великим пальцем по вигину його щоки.

Йому щойно виповнилося чотири, але він уже почав утрачати ту солодку дитячу пухкість, завдяки якій, обіймаючи його, вона почувалася так, ніби стискала теплий буханець хліба. Проте шкіра на його щічці була такою само м'якою, як того дня, коли вона вперше взяла його на руки. «Мій скарб», — подумала Крістіна, і на очі їй навернулися сльози. Коли Ейдан щойно народився, а вона була напівбожевільна від самотності й гормонів, коли в неї боліли шви, а з грудей капало молоко, коли він кричав, вона починала плакати від усього — також і від власної скрути. Особливо від власної скрути. «Ти сама так вирішила, — нагадував їй батько Ейдана, коли знаходив час завітати. — У тебе був вибір». Це була правда. Вона зважилася на це, цілком усе усвідомлюючи, і казала собі, що склянка напівповна, а не напівпорожня, і що шматочок чужого чоловіка краще, ніж узагалі жодного чоловіка. Коли вона дізналася, що вагітна, це здалося їй несподіваним подарунком, майже дивом. Ким вона була, щоб відмовлятися від можливості дати це життя — чи від того, як те нове життя змінить її власне?

Колись, коли вона ще була з батьком Ейдана, він говорив, що може заради неї покинути дружину. Вона дозволяла собі уявляти детально їхнє спільне життя — розкішне, сміливе життя в Нью-Йорку. Але на четвертому році життя Ейдана вже давно залишила ті фантазії позаду. Вона йому ніколи не вірила, насправді не вірила. У глибині душі, там, де могла бути чесною із собою, вона завжди знала, як воно є. Він хотів утечі, веселощів, інтрижок — нічого постійного. Він ніколи не кинув би своєї дружини та її грошей.

Але в неї був Ейдан. Її принц, її перлина, радість її серця. Навіть якби вони вдвох голодували на вулицях, вона була б щаслива. Ейдан приносив їй ромашки та цвіт дикої моркви, затиснуті в брудному кулачку, і відерця сяйливих морських

туфельок, досі з шурхітливим піском на дні. Після сніданку Ейдан укривав її щоким'якими, змащеними медом поцілунками та називав своєю прекрасною мамою.

Одного дня вона повернеться до міста та збере нитки життя, які кинула позаду. Вона відшукає своїх колишніх редакторів і запропонує їм історії, знову почне спілкуватися зі своїми давніми друзями й улаштує Ейдана в тамтешню школу. Можливо, знову закохається, а може, й ні. Але якщо вона зрештою так і не проживе блискучого життя заможної жінки, яке уявлялося їй у юності, у неї буде життя, що зробить її щасливою.

Крістіна нахилилася та завела пісню:

— Темної ночі ти, дрозде, співаєш, на зламаних крилах навчися літати, все життя ти чекав, ця мить мала настати<sup>1</sup>.

Її історія вже майже добігла кінця, але тієї ночі їй таке й на думку не спало б. Тієї ночі, сидячи в темній спальні свого сина, із шаллю, накинутою на плечі, дослухаючись до свисту вітру в кутках будинку, вона подумала: «Я навіть уявити не могла, що можу бути такою щасливою. — І дода-ла: — Так воно все й мало бути».

# ЧАСТИНА ПЕРША

---

<sup>1</sup> Рядок з пісні гурту «Бітлз».

## РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

2018 РІК

— **Б**оже, мені *страшенно* прикро. Я спізнилася?  
Ліла Такун квапливо увійшла до кав'ярні.

На боці в неї теліпалася сумочка на ремінці, перекинутому через плече, на правій руці висіла застебнута на блискавку торбинка для одягу, а виразом обличчя вона ніби перепрошувала. Зі сріблясто-лавандовим волоссям, зібраним у високий хвіст, круглим обличчям і мініатюрною фігуркою, а також яскраво-червоною помадою вона мала саме такий вигляд, як у своєму інстаграмі, лише здавалася трохи старшою та трохи більш утомленою — мені здається, так воно буває з кожною смертною людиною, якій доводиться рухатися світом без такої помічної штуки, як фільтри.

— Ти не спізнилася. Це я прийшла раніше, — сказала я і потиснула їй руку.

Я навіть уявити не могла нічого гіршого, ніж з'явитися на зустріч знервованою, розпашілою й захеканою. До фізичного дискомфорту додавалося б усвідомлення, що я підтверджую всі найстрашніші підозри щодо повних панянок: «ледачі, днями валяються на канапі, на один поверх не можуть піднятися, не задихавшись».

Сьогодні я хотіла мати якнайкращий вигляд, тож потренувалася о шостій ранку й годину охолоняла. З невдалого досвіду знаю, що на кожную годину тренування мені потрібно

тридцять хвилин, щоб припинити пітніти. Я прийшла до обраної Лілою кав'ярні на двадцять хвилин раніше, щоб добре все роздивитися, вибрати найвдаліше місце та як слід постаратися, створюючи атмосферу впевненої, зібраної компетентності. «#фрилансовешахрайство» — подумала я. Але якщо урву собі цю співпрацю — це означатиме, що грошей, котрі я отримую як інфлюенсерка, стане більше, ніж тих, котрі я заробляю, сидячи з чужими дітьми двадцять годин щотижня, і, можливо, навіть більше, ніж дає акаунт моєї собаки. Я не змогла б цілком забезпечувати себе роботою в інтернеті, але наблизилася б до цієї мети. Того ранку під час заняття йогою, коли ми проголошували свої наміри, я думала: «*Будь ласка*. Будь ласка, нехай це станеться. Будь ласка, нехай усе вийде».

— Хочеш щось випити? — запитала я.

Переді мною вже стояв мій улюблений літній напій — холодна кава з крапелькою вершків і додатковим кубиком льоду.

— Ні, мені не треба, — мовила Ліла, дістала із сумки металеву пляшку з водою для екологічно свідомих, відкрила й відпила ковток.

«Ну от», — подумала я. Принаймні каву мені подали в скляній чашці, а не в пластиковому стаканчику.

— *Я така рада* з тобою познайомитися.

Ліла кинула сумку для одягу на стілець, пригладила й без того рівне волосся та сіла, схрестивши ноги, широко мені всміхаючись. На ній були вільні шорти кольору хакі, високо підтягнуті й туго підперезані на тонесенькій талії, та схожий на блузу білий топ з вузькими рукавами, у яких її тоненькі руки залишалися майже повністю оголеними. Її золотава шкіра, яскравіша, ніж бувала в мене, навіть коли мені найкраще вдавалося засмагнути, сяяла сонячним світлом, у якому

вона, мабуть, купалася під час відпустки на якомусь Таїті чи Оагу. На шії в Ліли був яскравий червоний шарф, заколений великою коштовною брошкою. Вона скидалася на крихітного ельфа без статі, або наче хтось махнув чарівною паличкою й сказав: «Хай виникне бойскаут, але мініатюрний, азійський і модний». Я була впевнена, що частину вбрання вона купила в комісійній крамниці, якої мені нізачо не знайти, а ще частину замовила з вебсайту, на якому мені нізачо не побувати, або те вбрання створив якийсь дизайнер, про якого я ніколи не чула, у розмірі, у який мені нізачо не влізти, і що коштувало воно більше, ніж коштує місяць оренди моєї квартири. Уся сума оренди, а не лише та половина, яку я плачу.

Ліла відкрутила пляшку та неквапливо мене оглянула. Я сьорбнула каву, намагаючись не сіпатися й дихати, охоплена невпевненістю, що її відчувала щоразу, опинившись перед кимось таким стильним і гарненьким, як Ліла Такун. Я вдягла дещо зі свого улюбленого літнього вбрання: світло-жовту лляну туніку завдовжки до стегон поверх одностонної білої футболки з короткими рукавами, укорочені оливково-зелені легінси з гудзиками на манжетах і темно-коричневі босоніжки на платформі. Вбрання доповнювали аксесуари: довге пластикове намисто, розфарбоване під черепаху, великі золоті сережки-кільця та сонцезахисні окуляри оверсайз. Моє волосся — звичайного каштанового кольору — було зібране на маківці в пучок, невимушений, як я сподівалася, на вигляд, для створення якого насправді знадобилося двадцять хвилин і три різні засоби для укладки. Нафарбувалася я просто — лише зволожуючий тональний крем, щоб приховати оливковий колір обличчя, туш для вій і мерехтливий рожевий блиск для губ. Такий вигляд мав свідчити: «Я приділяю цьому увагу, але не надто багато». У попередньому житті я вдягалася, щоб сховатися, і палітра

мого вбрання обмежувалася чорним, хоча іноді я авантюрно зважувалася на темно-синій. А тепер я вдягала кольори та речі, не надто об'ємні чи безформні, у яких видно було мою фігуру та в яких я добре почувалася. Щоранку я фотографувала та викладала своє вбрання дня — *OOTD*<sup>1</sup>, тегаючи дизайнерів або місця шопінгу на сторінці в інстаграмі та у своєму блозі, який я назвала «Великі часи». Я стежила за зачіскою та макіяжем для цих світлин, особливо вдягаючи одяг, який мені подарували або — ще краще — заплатили за те, щоб я в ньому ходила. Знадобилися певні витрати: на стрижки, фарбування й укладки, а також чимало поїздки до «Сефори» та багато годин перегляду відеоуроків з макіяжу на ютубі, доки я не знайшла щоденних штук, які могла виконувати самостійно. Це була інвестиція, що, як я сподівалася, мала окупитися.

Наразі наче все йшло непогано.

— Боже мій, *поглянь* лише на себе, — сказала Ліла, захоплено сплескуючи руками. Нігті в неї були ненафарбовані, підстрижені короткими овалами. Кілька з них пообламувані й здавалися покусаними на кінчиках. — Яка ж бо ти *прекрасна*!

Я усміхнулася у відповідь (стриматись було просто неможливо) і запитала себе, чи справді вона так думає. З мого досвіду — він був досить обмеженим, але дедалі розширювався, — модні люди зазвичай драматичні й нестримані, щедрі на перебільшену похвалу, не завжди цілком щирі.

— Отож, що я можу тобі розповісти про ту лінію? — запитала вона, виймаючи із сумки блокнот «Молескін», авторучку та маленьку скляну чорнильницю й розкладаючи їх біля своєї пляшки з водою.

<sup>1</sup> Від англ. *Outfit Of The Day*.

Я намагалася не надто на це витріщатися. У мене справді були запитання про одяг та співпрацю, але перш за все я хотіла дізнатися більше про Лілу. Мені було відомо, що вона приблизно мого віку, встигла побути трохи моделлю, трохи акторкою, знайшла собі кількох подруг-нероб з багатими батьками й узялася працювати над їхнім стилем. Ці подруги познайомили її зі знаменитостями, і Ліла почала створювати стиль і їм. За кілька років вона назбирала понад сто тисяч друзів і фанатів у соціальних мережах, які стежили за її стрічкою, щоб бачити світлини красивих людей у красивому одязі в красивих місцях по всьому світі. До того часу, коли вона анонсувала створення власної лінії одягу, Ліла вже мала цільову аудиторію — потенційних покупців, людей, які вже бачили, як її клієнтки чиять на носі яхти у в'язаному бікіні, що його Ліла придбала просто на пляжі десь у Бразилії, або ходять червоною доріжкою в унікальній сукні, вручну розшитій бісером, або у вбранні з «дихаючих» тканин роздають книжки з картинками усміхненим дітям у бідних селах по всьому світі.

Запускаючи власний бренд, який назвала *Leef*, Ліла підкреслювала, що її колекція буде «інклюзивною, для всіх розмірів». Вона не хотіла просто продавати одяг жінкам зі стандартними формами, а потім із запізненням кидати великим дівчатам, наче подачку, капсульну колекцію або ще гірше — узагалі про нас забути. Ба краще: у відео, які я дивилася, і в пресрелізі, який прочитала на її вебсайті, Ліла здавалася щирою, коли говорила: «Це не чесно — коли дизайнери залишають цілій групі жінок лише взуття, сумки та шарфи, бо якийсь авторитет вирішив, що вони надто великі чи надто малі, щоб носити одяг». «Аміль, се-стро», — подумала я. «Мій одяг для кожної жінки. Для всіх нас». Звучало добре, утім водночас я розуміла, що це таке



собі кліше. У наш час дизайнери, котрі ліпше померли б, аніж набрали зайвих п'ять кілограмів, дизайнери, котрі ліпше шили б одяг для кишенькових собак, аніж для товстих людей, уміють патякати правильні банальності та виконувати правильні жести. Мені хотілося особисто переконатися, чи щира в цьому Ліла.

— Розкажи, як ти зацікавилася модою, — попросила я.

— Ну, на це знадобився певний час, — відказала Ліла, даруючи свою чарівну усмішку. — Мене завжди тягнуло до... Гадаю, це можна назвати самовираженням. Якби я була кращою письменницею — я писала б. Якби я була кращою художницею — я малювала б чи ліпила б скульптури. І, звісно, мої батьки досі засмучені тим, що я не навчаюся в мед-училищі. — Я помітила, як швидкоплинний вираз смутку, гніву чи чогось іще невеселого промайнув на її гарному обличчі, проте зник, перш ніж я встигла його визначити. На його місці виникла ще одна усмішка. — Старша школа — то був просто капець. Ну, знаєш, погані дівчата. Знадобився певний час, щоб зібрати себе до купи, але я залишилася живою. І зрозуміла, що вмію комбінувати одяг. Я знаю, як узяти футболку за десять доларів і вдягти її зі спідницею за дві тисячі доларів так, щоб вони здавалися єдиним цілим. — Я кивнула, ніби в мене теж була шафа, повна спідниць за дві тисячі доларів та інших складників для єдиного цілого. — Так я проклала собі шлях до роботи стилістки. І ось що я з'ясувала, — мовила вона, випрямивши плечі й випроставшись на сидінні, — жінки досі не мають такого вибору, як треба. — Вона підвела один палець, весь унизаний золотими каблучками, тоненькими, як ниточки. — Якщо не втрапляєш у діапазон стандартних розмірів — на тебе не сяде нічого. — Вона підвела ще кілька пальців. — Якщо в тебе обмежена рухливість — тобі не завжди вдасться знайти одяг

без гачків, гудзиків і блискавок. Якщо ти молода чи в тебе обмежений бюджет, якщо хочеш, щоб твій одяг був етично виготовлений, щоб над ним працювали люди, яким платять прожитковий мінімум. Я бажаю, щоб жінкам ніколи не доводилося йти на компроміси, — сказала вона, широко розплющивши очі, із серйозним обличчям. — Не повинен стояти вибір між тим, щоб мати гарний вигляд і купувати одяг з підпільного цеху, де з робітників усі соки витискають.

Я усвідомила, що киваю головою, відчуваючи пекучий жаль і каяття через кожну одяжину класу «швидкої моди», яку мені доводилося купувати в *Old Navy* або *H&M*.

— Коли я почала придивлятися до того, що було доступним, для мене стало очевидним: я хочу створювати свій одяг, — говорила Ліла. — Я знаю, яке це чудове відчуття, — б'юся об заклад, що й ти теж знаєш, — коли збираєш цілісний образ, і це просто...

Вона замовкла, піднесла кінчики пальців до губ і поцілувала їх — шаблонний жест, який у неї чомусь вийшов милим:

— Це просто виходить, розумієш?

Я кивнула. Я справді знала. Щойно я почала шукати одяг, який пасує одне до одного й має гарний вигляд на моєму тілі, а не той, який хочу, — я відкрила для себе це саме відчуття, про яке говорила Ліла Такун.

— Як на мене, кожен заслуговує на таке відчуття. Навіть якщо не вписуєшся в шаблон худя-світлошкіра-білявка-з-прямим-волоссям. Навіть якщо в тебе веснянки, чи зморшки, чи великі стопи, чи ти внизу одного розміру, а вгорі — зовсім іншого. — Вона поклала руку собі на груди, наче беручи присягу на вірність інклюзивній моді. — Усі ми заслуговуємо на те, щоб почуватися прекрасними.

Вона подивилася на мене, просто мені в очі, я кивнула й несподівано зрозуміла, що зморгую сльози. Зазвичай



мені нелегко було знайти співчуття до жінки, чия найсерйозніша проблема з одягом полягає в тому, що він завеликий. Штани завжди можна підкотити, а сорочку чи сукню — ушити. Можна навіть вибирати речі в дитячому відділі, де ціни нижчі, а от якщо ти плюс-сайз — нічого не вдієш, якщо дизайнер вирішив зупинитися на розмірі, меншому за твій. І все ж таки я відчула повагу до Ліли за цю спробу знайти між нами спорідненість, підкреслити, що навіть мініатюрні, вишукані й прекрасні мандрівниці світом зі знаменитими друзями не завжди вписуються в рамки «краси».

— Ось чому! — Вона весело усміхнулася мені й запитала: — Що ще тобі розповісти?

Я усміхнулася у відповідь і поставила відкрите запитання, яким завжди закінчувала такі розмови:

— Чи є ще щось, на твою думку, що мені варто знати? Дещо таке було.

— По-перше, я не працюю з підпільними виробництвами, — почала Ліла. — Кожнісінька річ, яку я продаю, виготовлена в США працівниками — членами профспілки, яким платять прожитковий мінімум.

— Круто, — мовила я.

— Ми використовуємо тканини, виготовлені з натуральних, екологічно чистих матеріалів — переважно бавовни, суміші бавовни та льону з бамбуком, вони розроблені, щоб вбирати піт і вологу та витримувати п'ятсот сеансів прання в машині. — Ліла замовкла, чекаючи, доки я кивну. — Ми переробляємо якомога більше. У нас буде програма обміну, де можна буде здати зношений одяг й отримати знижку на новий. Ми розробляли виробництво та доставку, стежачи за тим, щоб вуглецевий викид був якомога меншим, а також поставили на кожен рік мету щодо його зменшення.

— І це круто, — сказала я і знов усвідомила, що мимохідь почувуюся враженою.

— Ми, звичайно, компанія, очолювана жінкою, з неієрархічною структурою управління. — Вона коротко й задоволено усміхнулася. — Щоправда, нині це лише я та моя асистентка, тож це досить легко, але, коли ми зростатимемо, я збираюся простежити, щоб так воно й залишалося. Наразі ми маленькі, — сказала вона з чарівною усмішкою, — утім коли розширимося — не якщо, а коли, — то будемо максимально інклюзивними. Тобто за расою, гендером, віком, етнічною приналежністю та розміром. Я хочу робити одяг для всіх.

— Це приголомшливо, — сказала я абсолютно щиро.

— Найкраще те, — додала вона, тягнучись через стіл і не прохано стискаючи мою руку, — що вбрання просто *пишне*. — Вона підхопилася на ноги, узяла торбинку з одягом і обома руками простягнула її мені. — Ну ж бо. Приміряй.

— Що, просто зараз?

— Будь ласка. Це буде така честь для мене, — сказала Ліла, усміхаючись іще ширше.

На щастя, у цій кав'ярні був просторий туалет, обклеєний шпалерами в стилі Вільяма Морріса, з пречудовим милом і лосьйоном для рук та свічкою з ароматом вербени, яка мерехтіла на столику з переробленої деревини біля раковини. Я повісила сумку на гачок з внутрішнього боку дверей. «Пишне», — подумки промовила я, трохи спантеличена. Це звучало як новісіньке кодове слово для «жирна», типу «рубенсівська». Але я вирішила, що приймаю це. Я завжди приймаю люб'язні жести, спрямовані на доброту та інклюзію, а не на грубощі, які зіпсували забагато моїх днів.

Я розстебнула сумку. В рекламних матеріалах ішлося, що кожна річ у капсульній колекції була названа на честь

котроїсь із жінок у житті Ліли. Дизайн давав змогу поєднувати їх усі одну з одною, кожна могла правити як за вчорашнє, так і за неформальне вбрання, і колекція могла «огортати жінку, що працює, від офісу до вечора сім днів на тиждень». Це була нездійсненна мрія. З мого обмеженого досвіду, з одягом такого не буває. Штани для йоги все одно мають вигляд штанів для йоги, навіть якщо їх одягти в офіс із жакетом. Сукня дружки однаково залишається сукнею дружки, навіть якщо її підшити, пофарбувати чи накинути на неї кардиган і вдягатися так на продуктові закупи.

Я наказала собі мислити відкрито, витягаючи із сумки перші плічка й змахуючи сукнею. Вона була з А-силуетом, рукавами три чверті та лінією талії, зібраною під грудьми. Тканина була шовковиста, суміш бавовни та чогось еластично-синтетичного, легкого й дихаючого, але й досить важкого, щоб можна було добре драпірувати. Найкраще те, що вона була темно-синя в білий горошок. Я обожаю горошок.

Я скинула легінси й топ, узяла сукню і, заплющивши очі, чекала, доки тканина впаде на мою голову та плечі, ковзне по грудях і стегнах, розправляючись із чарівним шовковистим шелестом. Я повернулася до дзеркала й затамувала дух.

У всіх жінок (а можливо, лише в усіх жінок плюс-сайз чи, може, тільки в мене) є цей момент одразу після того, як одягаєш нове вбрання, коли вже позастібала гудзики чи блискавку, але коли ще не побачила, яке воно має вигляд — чи, правильніше, який вигляд маєш у ньому ти. Мить чистого відчуття, відчуження тканини на шкірі, одягу на тілі, знання, що отут пояс трохи тисне, а довжина манжетів саме така, як потрібно, миттєвість абсолютної віри, чистої, незаплямованої надії, що *ця* сукня, *ця* блузка, *ця* спідниця стане тією, яка змінить тебе, подарує стрункий, гарний вигляд, зробить тебе гідною любові, чи поваги, чи того, чого найбільше

бажаєш. Щось майже релігійне — оце сподівання, вірування в те, що шматок шовку, джинсової тканини або бавовняного трикотажу може приховати твої недоліки, посилити переваги й зробити тебе водночас невидимою та помітною, просто ще однією нормальною жінкою у світі; жінкою, котра заслуговує отримати те, чого хоче.

Я розплющила очі, розгладила спідницю й поглянула на себе в дзеркало.

Я побачила, як рожево сяє моя шкіра на тлі темно-синьої тканини, як витончено облягає вона груди, ніде не напинаючись. V-подібний виріз легесенько натякав на декольте, широкий ушитий пояс обхоплював найтоншу частину мого тіла, а спідниця, облямована гарнесеньким зібраним рюшем, якого я спершу й не помітила, розширювалася, обриваючись просто під колінами. Вузькі рукави щільно облягали, без жодної незручності — я могла підіймати і опускати руки та простягати їх для обіймів, а манжети опинилися між ліктями та зап'ястями — ще один візуальний прийом, завдяки якому мої руки здавалися так само довгими, якими спідниця робила мої ноги.

Я покрутилася з боку в бік, розглядаючи сукню і себе в сукні, з усіх кутів, які лише могла знайти в дзеркалі. Вже уявляла, як до неї пасуватиме моє намисто з великих штучних перлин або витончений аметистовий чокер, зібране в пучок чи випрямлене волосся. «Я зможу вдягати її з балетками», — подумала я. Я могла б носити її з еспадрільями, танкетками або шпильками. Я могла б одягти її на роботу, з кросівками та кардиганом... або на побачення, з підборами та намистом... або просто піти в парк, сісти на лавку й випити кави. Як і обіцяла Ліла, тканина дихала. Сукня рухалася разом зі мною, ніде не тиснучи, не тягнучи й не сковуючи. Це втішало, адже, на мою думку, означало, що

вона не робить мене худішою чи ще якоюсь іншою, а навпаки — у ній я стаю найкращою версією себе. Завдяки сукні я почувалася чудово, вона змусила мене стати пряміше. І... Я опустила руки по боках. Кишені. У ній навіть були кишені. «Єдиноріг», — видихнула я.

— Стук-стук! — весело покликала Ліла. — Виходь, виходь, хоч би де ти була!<sup>1</sup>

Я востаннє поглянула на себе й вийшла з туалету. У світлі кав'ярні сукня мала ще ліпший вигляд, і я помічала різні дрібниці: тонкі рюші по боках, крихітний бантик біля лінії грудей, мереживну вишивку на манжетах.

— То як тобі?

Я подумала, чи не спробувати бути стриманою. Або такою перебільшено емоційною, які бувають зазвичай люди в модній індустрії.

Зрештою відповіла щиро:

— Це дивовижно. Моя нова улюблена сукня.

Вона заплескала в долоні зі щирим захватом на гарненькому обличчі.

— Я така рада! Ця сукня — ми називаємо її «Джейн» — основа колекції. А є ще штани... і блузка... — Вона склала руки й притиснула їх до серця. — Приміряєш їх для мене? Будь ласочка! Я досі бачила їх лише на нашій моделі. Це моя перша нагода побачити їх, ну, розумієш, у реальному світі.

Я погодилася. І, на мою радість, кожна річ виявилася така сама зручна, така сама продумана, так само підкреслювала все найкраще в мені, як і «Джейн». Штани «Памела» з високою талією і широкими холошами — це був шик, жодного несмаку. Цілковита протилежність тих палацо, які вдягають бабусі в круїз. На білій блузі під назвою «Кеша»

<sup>1</sup> Цитата з пісні з фільму «Чарівник країни Оз».

були виточки та вигадлива застібка з гачком, яка достоту не могла випадково розстебнутися. Я зазвичай ненавиджу жакети, що завжди роблять мене квадратною, завбільшки приблизно з холодильник, але жакет «Нідія» з дуже видовженою спинкою був пошитий з вичесаної бавовни, що чудово тяглася, з гарненькими застібками-блискавками на рукавах, бездоганного сливового кольору.

Останнім у тій сумці з одягом виявився купальник під назвою «Дарсі». Я підняла плічка й голосно ковтнула. Мабуть, з купальниками мені завжди буде важко. Навіть після всього цього часу, після всього, що я зробила, аби полюбити своє тіло (і принаймні прийняти ті частини, які не змогла полюбити), мене досі аж пересмикувало від огиди через целюліт, що ним поросли мої стегна, через ті величезні складки під руками та випнутий живіт.

Купальник був незвичайний, у вінтажному стилі. Зі спідницею, але не з такою важкою, до колін, яка запам'яталася мені з тих купальників, що їх зрідка вдягала моя мама, а гарненька, зібрана хвилями оборочка вкривала найширшу частину моїх стегон. «Ти зможеш», — дала я сама собі настанову, натягла купальник поверх трусів і поправила лямки.

Ще один глибокий вдих — і я подивилася в дзеркало. Там були мої стегна, такі білі, що, здавалося, вони аж сяють у сутінках. Мої розтяжки, складки жиру на спині, випнутий живіт. Я заплющила очі, похитала головою та сказала собі: «Тіло є тіло».

— Дафно? — Гукнула Ліла. — Усе гаразд?

Я не відповідала. «Дихай глибоко, — наказала я собі. — Вище носа». Я мазнула губи червоною помадою і залізла на свої танкетки. Змусила себе розтягти рота в усмішці. Нareshtі знову підвела погляд — і цього разу замість целюліту

чи складок, рук чи стегон я побачила жінку із сьйливим волоссям і яскраво-червоними губами, жінку, ладну кида- тися у вир, усміхатися в об'єктив і відкрито жити своїм життям, ніби вона в цьому світі має стільки само прав, як і всі інші.

Тримаючи це на думці, я відчинила двері. Ліла, яка досі аж навшпиньки ставала, коли я з'являлася, завмерла. Руки, що їх вона притискала до грудей, опустилися.

— О, — сказала вона ледь чутно. — О!

— Бездоганно, — сказала я, шморгнувши носом.

— Бездоганно, — повторила вона, також шморгаючи, і я зрозуміла, що знайшла не лише купальник та інший одяг своєї мрії, але й роботу.

Перевдягнувшись у те, в чому прийшла, я повернулася до столу. Ліла простягнула мені руку із широкою усмішкою.

— Я рада запропонувати тобі стати ексклюзивним облич- чям і фігурою *Leef Fashion*.

Долоня в неї була тепла, потиск — міцний, погляд — прямий, усмішка — яскрава.

— І я рада буду прийняти цю пропозицію. От тільки...

Ліла поглянула на мене, її відкрите обличчя було спов- нене очікування.

— Чому я? — запитала я. — Тобто, чому не хтось, ну, розумієш, більший? — «Випадковий каламбур», — подума- ла я й відчула, що червонію.

Ліла якусь мить мовчала, схиливши голову. Сріблясте волосся впало їй на щоку.

— Мені подобається думка, що створювати кампанію — це все одно, що збирати крутий образ, — нарешті відповіла вона. — Береш якусь одєжину звідси, якусь часточку звідти. І все має пасувати. Коли замислилася про те, хто пасувати- ме моему бренду, то зрозуміла, що хочу когось такого, як

ти, для кого все лише починається. Я хочу творити магію з кимось, хто мені подобається, з кимось, хто нині лише на початку своєї історії. Хочу когось справжнього, — підсуму- вала вона. — Ну, настільки справжнього, настільки це мож- ливо в соцмережах. А ти справжня, Дафно, — пояснювала Ліла. — За це тебе люди й люблять, через це й стежать за тобою. Від того найпершого відео, що ти виклала, з оглядом плану тренування... «Краще тіло»?

— «Найкраще тіло», — пробурмотіла я.

То була дурість. З тієї компанії мені надіслали брошуру з планом тренувань, що коштувала шістдесят доларів, пов- ну закликів про те, щоб «Готуватися до пляжного сезону, працюючи над фігурою вже зараз», «Отримати дупку, мов горіх» та «Ніщо не смакує так, як сила в почуттях» і світлин худюсіньких моделей у надзвичайній формі, з кубиками на животі та нескінченними ніжками, що демонстрували пра- вильні рухи. Я виконала весь план тренувань, усі дванадцять тижнів. Я знімала відео про те, як виконую присідання та бурпі, хоч і була розчервоніла й спітніла, а різні частини мого тіла коливалися й ішли хвилями, коли я робила «вело- сипед» або стрибала зірочкою (у жодної з моделей не було на тілі нічогісінько, що могло йти хвилями чи коливатися). У своєму огляді я, ретельно добираючи слова, вказувала і на складні тренування, і на образливі слова, котрі, як на мене, відволікають та, як мені відомо, не мають жодного ефекту. «Дослідження доводять, що соромити товстих людей для то- го, щоб вони худли, — не дієво. Та ну, якби це справді пра- цювало, більшість товстих жінок, найпевніше, уже зникли б із цього світу», — ось як я написала.

— У тобі є справжність, яка подобається людям. Ти про- сто... — Вона знову нахилила голову. — Безсоромно є со- бою. Людям здається, ніби ти їхня подруга, — мовила Ліла,